

Pelle Lindells 606-Trimguide för Hamel segel

Hamelseglen är harmoniska och enkla att segla med men kanske lite plattare än många andra segel. Vi har funnit det viktigt att hitta trim som hela tiden ger maximal kraft. Vi har en Super-Spar mast som är mjuk i längsled men rimligt styv i tvärlid. Vårt trim bör fungera bra på även på andra mjuka master som tex. Bennis, Selden och den mjuka Proctormasten. På styvare master som tex. John-master bör man troligen använda lägre riggsänkning och kanske längre och/eller mer svepta spridare. Vi seglar med en besättningsvikt på ca. 170 kg men jag tror inte grundtrimmet påverkas av besättningsvikten utan snarare vid får man ändra vid vilken vindstyrka man växlar.

Förberedelser

En aspekt som många seglare gärna förtränger är kölform, roderform och bottenfinish. Det är jobbigt, tråkigt men dessbättre ganska billigt att skaffa sig bra förutsättningar. Köl och roder skall vara symmetriska, ha bakkanter nära mintjocklek och slipas till minst 400 våt slipapper. Gamla original roder bör bytas eftersom dom dels har dålig form och dels gärna går sönder. Är båten målad i botten bör hela botten slipas med 400-papper.

Vi seglar med en ganska enkel däckslayout utan storskotskena. Vår layout finns beskriven på 606-förbundets hemsida. De enda riktigt viktiga sakerna är 94 cm mellan focskotskenornas akterkant, en bra kick och ett bra system för häckstaget.
(<http://www.606-forbundet.se/images/stories/pdf/p.l.pdf>)

Grundtrim

Mastens, förstagets och röstjärnens placering i långskeppsled är viktiga faktorer som påverkar det övriga trimmet. Vi har inte optimerat eller tänkt speciellt mycket på detta men på vår båt har vi följande mått:

Förstagets skärning med däckets mätt från skrovets förligaste punkt (exl. List)	185 mm
Centrum röstjärn mätt längs en rät linje från skrovets förligaste punkt (exl. List)	2660 mm
Mastens framkant mätt längs en rät linje från skrovets förligaste punkt (exl. List)	2145 mm

Vi seglar med enkelt förstag och all stående rigg utom häckstaget är 3.4 mm dyform. Målsättningen när vi utvecklade riggtrimmet var att försöka hitta ett trim där man bara ändrar på förstaget. Teoretiskt är det troligen bättre att ändra riggsänkningen genom att skruva på vanten men vi ville uppnå ett så enkelt system som möjligt.

Rigginställning

Genom att experimentera med spridarlängd och –vinkel i kombination med undervantsänkning har vi hittat ett trim som, genom att ändra förstaget, fungerar bra i hela vindregistret. Vi ville uppnå en måttlig prebend i lätt vind för att plana ut storen något samt en styv rigg som tål mycket hårt häckstag i friskare vind utan att storen får ”bend-rynkor”. Vi har funnit att för att uppnå detta måste vi ha spridarlängd på 545 mm och spridavinkeln skall vara sådan att avståndet mellan mastens akterkant och ett snöre spänt mellan spridarnockarna är 165 mm. Sammantaget blir detta ett riggtrim enligt tabellen. Riggsänkningen är mätt med en Super-Spar riggsänkningsmätare men LOOS modell A ger liknande siffror. Man skall dock vara medveten om att de enkla riggsänkningsmätare som finns i handeln inte är några precisionsinstrument utan det förekommer stora individuella variationer mellan olika mätare. Mastlutet är mätt på vanligt sätt från mastens övre mätband till däckets hörn vid akterspegeln. På vår båt innebär detta trim att vi ändrar förstagslängden ca. 4 cm mellan lätt och hårt.

Det är svårt att ange exakta vindstyrkor för vad som är lätt, mellan och hårt men jag ser det så här: Lätt är när gästen (gästarna) sitter nere i båten, mellan är från det att hela besättningen sitter i lovart tills man upplever att man måste börja släppa för att hålla båten plan då man inte orkar hänga ner båten och hårt är... hårt.

	Toppvant	Undervant	Förstag	Förböj	Mastlut
Lätt	155 kg	0 kg	65 kg	20-30 mm	8.15 m
Mellan	180 kg	60 kg	80 kg	10-20 mm	8.19 m
Hårt	220 kg	90 kg	125 kg	0- 10 mm	8.23 m

Segeltrim i båten

Nu går vi över på det svåra. Jag kan bara ge några allmänna tips om hur vi gör men de avgörande sista millimetrarna kan man bara känna sig fram till i båten.

Lätt

Fockskotpunkt 2.16 m från förstagets skärning med däcket. Detta innebär normalt i fjärde hålet akterifrån på en Ronstanskena. Fockens hissning regleras så att man får jämt inslag i förliket när man skotar så hårt att telltalen i fockens akterlik vid övre lattan precis ”flyger”. Fockhissningen är känslig och 5 mm kan göra rätt stor skillnad. Förlikspänningen regleras med cunningham så att man har tydliga rynkor vid hakarna. Normalt saggar inte fockens förlik mellan hakarna då likrepet har rätt mycket försträckning. Storseglet är lite insläppt på bommen, kanske 3 cm från max. Storcunningham är lös. Storen skotas så att topptellisen flyger ca. 50% av tiden (mer i riktigt lätt och skvalp och mindre i lite mer vind och platt vatten). Kicken sträckt men inte spänd.

Mellan

Fockskotpunkt 2.18 m från förstagets skärning med däcket. Detta innebär normalt i tredje hålet akterifrån på en Ronstanskena. Focktrimmet är princip samma som i lättvind utom förlikspänningen som är lite högre. Uthal nära max. Storcunningham är lös. Storen skotas så att topptellisen flyger ca. 50% av tiden så länge man orkar hänga ner båten. Häckstaget löst så länge man orkar hänga. Från ca. 5-6 m/s får man börja ta lite i häckstaget. Kicken sträcks hårdare efterhand som vinden ökar. I övre mellanregistret kickar vi så mycket att man måste släppa på kicken när man faller av.

Hårt

Fockskotpunkt 2.20 m från förstagets skärning med däcket. Detta innebär normalt i andra hålet akterifrån på en Ronstanskena. Focken trimmas öppnare med hårt sträckt förlik. Släpp någon cm på fockskotet i byarna. Uthal på max. Storcunningham hårt. Kicken stenhård. Göm inte släppa på kicken innan ni faller. Häckstaget ganska hårt. Storen skotas så mycket man orkar hänga båten.

Några tips om undanvindssegling

Glöm inte släppa lite på kicken när ni faller av. Ett stängt akterlik på storen är tvärboms på länsen. Topplattan skall vara parallell med bommen. Egentligen skall man släppa på uthalet också men jag får erkänna att bruka glömma det. I lättvind lönar det sig att ta ner focken. Släpp bara ner den på förstaget ett par meter. Det borde löna sig att dra fram masten med förstaget så mycket det går på länsen men vi ser ingen större skillnad. Det verkar löna sig att skota spinnakern lite hårdare än vad man först tror. Man bör undvika mer än kanske 10 cm

inslag i spinnakern. Detta kräver en helkoncentrerad spinnakertrimmare vilket medför att rorsman måste sköta taktiken på länsen.

Lycka till
Pelle Lindell, SWE886